

บทคัดย่อ

ชื่อภาคินพนธ์ : กระบวนการจัดทำโครงการและการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2543-2545 ของกระทรวงอุตสาหกรรม

โดย : ประจักษ์ นาผล

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่องกระบวนการจัดทำโครงการและการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2543-2545 ของกระทรวงอุตสาหกรรม มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการ คือ

1. เพื่อทราบถึงความเป็นมา ของการจัดทำโครงการของกระทรวงอุตสาหกรรม
2. เพื่อทราบถึงกระบวนการจัดทำโครงการ และการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2543-2545 จำนวน 42 โครงการ ของกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นวิธีการศึกษาเน้นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ การทำคำขอตั้งงบประมาณ และเอกสารงบประมาณ (ขาวคาคแดง) แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำโครงการ ผลการศึกษาริบายเป็นภาพรวม

ผลการศึกษาพบว่า

1. การกำหนดและจัดทำโครงการ โดยรวมแล้วเกิดจากการปรึกษาหารือภายในหน่วยงานตามพันธกิจ มีลักษณะตัวแบบสถาบัน (Institutional Model) โครงการต่างๆ มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของแต่ละรัฐบาล แผนแม่บทของกระทรวงอุตสาหกรรมระยะที่ 1 (พ.ศ. 2539-2544) ตลอดจน นโยบายและแผนพันธกิจของหน่วยงาน

2. การจัดทำโครงการ ได้มีการวิเคราะห์และศึกษาความเป็นไปได้ด้านต่างๆ เช่น ด้านการเงิน ด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น การประเมินความเป็นไปได้โดยวิธีจัดทำเอง

3. การจัดทำแผนโครงการ เมื่อได้รับนโยบายแล้วได้ดำเนินการโดยแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำหน้าที่จัดทำโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย กำหนดเกณฑ์ความสำคัญก่อนหลังเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจนตามความเดือดร้อนหรือความต้องการของประชาชน การกำหนดวงเงินงบประมาณโดยวิธีคิดอย่างละเอียดและตั้งเผื่อเหลือเผื่อขาดไว้และวิธีคิดคร่าว ๆ โดยประมาณ การไม่ได้กำหนดให้มีการประเมินผลโครงการหลังโครงการสิ้นสุดแล้ว นอกจากจะไม่เป็นไปตามหลักการบริหารโครงการแล้ว อาจส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารงบประมาณด้วย

4. การอนุมัติโครงการ โดยปกติการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ จะได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ก่อนนำเข้าสู่แผนปฏิบัติการประจำปี ของกระทรวงอุตสาหกรรมและได้มีการกลั่นกรอง เพื่อเข้าสู่แผนจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ การกลั่นกรองได้มีการปรับลดงบประมาณเพื่อให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและวงเงินงบประมาณที่กำหนด ปีงบประมาณ 2543 – 2545 ได้รับอนุมัติประมาณร้อยละ 60 ของงบประมาณที่ขอตั้ง เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นของกระทรวงอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละประมาณ 29.41

ข้อเสนอแนะ

1. กำหนดเป็นนโยบายในการจัดทำแผนโครงการ โดยกำหนดให้มีการประเมินผลโครงการไว้พร้อมกับกำหนดเกณฑ์ชี้วัดให้สอดคล้องกับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
2. นอกจากกำหนดเป็นนโยบายแล้ว เห็นควรกำหนดให้มีการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการตรวจสอบภายในเพื่อให้สอดคล้องกับระบบการควบคุมภายในที่ดี

ABSTRACT

Title of Research Paper : Project Planning Process and Preparation of
the Fiscal Budget of 2000-2002 of the Ministry
of Industry

Author : Mr. Prajacks Narphol

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2001

The two objective of the study were :

1. to find out the background of the project proposal of the Ministry of Industry.
2. to learn about the project planning process and the request for the fiscal budget for 42 projects of the Ministry of Industry in the fiscal year 2000-2002.

The study included the qualitative data taken from documents concerning how to request for a budget and the budget book (white cover with a red stripe). An interview schedule was employed to interview the officials who were responsible to preparing the project proposals.

The findings were briefly stated as follows :

1. In preparing a project proposal the officials would make consultation within the agency, following the institutional model. All the projects were in line with the national economic and social development plan, the policy of each government, the first stage of the masterplan of the Ministry of Industry (1994-2001), and the policy and plan of the agency.
2. Before a proposal was made, a feasibility study was conducted and analysis was made in finance, marketing, technical area, environment, etc.

(4)

3. When the agency received the policy, a committee would be formed to prepare the project proposal, determine the objectives and goals, set criteria and priority clearly by considering people's needs. It also define the amount of budget, using detailed calculation and rough estimation. No project evaluation after the project termination was set. The project was not run on the basis of the project management principle, which might affect the budget administration system.

4. Before the fiscal budget proposal was sent for approval from the cabinet, it must screened and the budget must be reduced for appropriateness. Then it will be placed in the annual action plan of the Ministry. In the 2000-2002 fiscal years, the Ministry got 60 percent of the proposed project budget, compared to the total expense of the Ministry, which was 29.41%.

Recommendations

1. Project evaluation should be included in the project proposal, including the indicators that are in line with the output-oriented budget system.
2. The projects should be required to put into practice within the fiscal year and internal auditing should be utilized for control.